

ALUEJOHTOKUNTIEN, VAMMAISNEUVOSTON, VANHUSNEUVOSTON SEKÄ NUORISOVALTUUSTON LAUSUNNOT LAUTAKUNTIEN TALOUSARVIOISTA

Vanhusneuvosto

27.9.2022 § 70

Talousarvio vuonna 2023/hyvinvoinnin ja osallisuuden lautakunta/vanhusneuvoston lausunto

Vanhusneuvosto toteaa talousarviosta, että ikäihmiset huomioidaan talousarviossa.

Vertaisohjaajien koulutukset ja toiminnan tukeminen ovat myönteinen asia. Vanhusneuvosto näkee hyvänä, että esimerkiksi lähiliikuntapaikkoja kehitettäessä on tärkeä huomioida ikääntyneiden tarpeet. Ikääntyneille mahdollistetut maksuttomat kuntoilut ovat tervetulleita.

Yhteisöllisen ja monimuotoisen asumisen tukeminen ovat tärkeitä kehittämiskohteita. Kulkemisen turvaaminen ja mahdollisuuksien ylläpitäminen ovat tärkeitä ikääntyneiden osallisuuden, harrastamisen ja palveluiden käytön kannalta.

Nuorisovaltuusto

MIKKELIN NUORISOVALTUUSTON LAUSUNNOT LAUTAKUNNILLE - KOKOUKSESTA 4.10.2022

Nuorisovaltuuston lausunto hyvinvoinnin ja osallisuuden lautakunnan talousarviosta 2023

Kaupunginorkesteri Nuorisovaltuuston mielestä on todella hienoa, että Mikkelin kaupunki panostaa orkesteriin ja on valmis kehittämään orkesterin toimintaa eteenpäin. Konserttien streamaus ja paperisista nuoteista luopuminen, kuulostavat nuorisovaltuuston mielestä hyvältä.

Kirjastot Kirjastojen lakkauttaminen on vastoin kaupungin arvoja. Nuorisovaltuuston mielestä ei ole oikein eikä järkevää lopettaa kirjastoja, joiden pyörittäminen ei vaadi resursseja niin paljon, kun otetaan huomioon muun muassa omatoimiajan tuomat mahdollisuudet. Nuorisovaltuuston mielestä kirjastojen lakkauttamisesta syntyvät säästöt eivät ole niin suuret, että kaupungin kannattaisi lakkauttaa Otavan ja Suomenniemen kirjastoja. Päätös edistää kaupungistumista ja ei ole linjassa muun muassa edellisvuonna lakkautetun Otavan nuorisotalon kanssa. Kun Otavan nuorisotalo lakkautettiin, nähtiin että kirjasto tarjoaisi nuorille mahdollisuuden yhteiseen ajanviettoon. Nyt kuitenkin kirjasto on lakkauttamisuhan alla. Kirjastojen lakkauttamisesta kärsivät eniten lapset, nuoret sekä vanhukset. Nuorisovaltuuston mielestä on hienoa, että Mikkelin kirjasto on tekemässä sopimusta kansalliseen e-kirjasto järjestelmään.

Nuorisopalvelut Nuorisovaltuuston mielestä on hyvä, että nuorten on mahdollista saada tukea toiselle asteelle siirryttäessä koulunuorisotyön kautta. Myös etsivän nuorisotyöhön tuleviin ilmoituksiin ja yhteydenottoihin reagointi viiveittä sekä nuorten tukeminen monialaisesti on nuorisovaltuuston mielestä tärkeää.

Liikuntapalvelut On todella tärkeää, että kaupunki panostaa liikuntapaikkoihin, jotka mahdollistavat monipuolisen liikkumisen kaupunkilaisille. Hyvät ja laadukkaat liikuntapaikat edistävät ja tukevat kaupunkilaisten hyvinvointia sekä lisäävät kaupungin houkuttavuutta ja arvoa uusille mahdollisille mikkeliläisille. Hyvät liikuntapaikat houkuttavat erityisesti lapsiperheitä kaupunkiin. Sähköisen ajanvarauksen kehittäminen ja varattavien kohteiden lisääminen on nuorisovaltuuston mielestä hyvä asia.

Kulttuuripalvelut Nuorisovaltuuston mielestä on tärkeää, että kaupungissa tapahtuu ympäri vuoden kulttuuritapahtumia, jotka ovat suunnattu vauvoista vanhuksiin. Nuorisovaltuuston mielestä on tärkeää panostaa matalan kynnyksen kulttuuritapahtumiin kuten esimerkiksi museoiden yöhön sekä hulivilikarnevaaleihin. Pohdimme myös Mikkelin taidemuseon vakituisia teoksia, ja olisiko niitä mahdollista saada esille jonnekin.

Nuorisovaltuuston lausunto kasvatus- ja opetuslautakunnan talousarviosta 2023

Lukio Suuren opiskelijamäärän takia meidän mielestämme on tärkeää varmistaa jokaiselle opiskelijalle mahdollisuus saada yksilöllistä ohjausta omalta opinto-ohjaajaltaan aina tarvittaessa. Huolestamme on suuri myös liittyen suuriin ryhmäkokoihin. Jos ryhmäkoot kasvavat entisestään, opiskelijoiden ja opettajien hyvinvointi voi kärsiä. Olisi tärkeää, että jokainen opiskelija saa tarvitsemansa avun oppitunnin aikana ja että opettajat kykenevät hallitsemaan ryhmäänsä. Suuret ryhmäkoot vaikuttavat suoraan keskittymiskykyyn ja yleiseen jaksamiseen. Lisäyksenä ehdotus Mikkelin lukion toiminnan laajentamisesta. Jos todella haluamme lisää nuoria kaupunkiimme, täytyy meidän tehdä kaupungistamme houkuteltavampi. Näemme, että tämä voisi mahdollisesti toimia yrittämällä lisätä Mikkelin lukion vetovoimaa liittämällä lukioomme jonkinlaisen erityislinjan. Jos lukiossamme olisi jotain erityistä, se toisi kaupunkiimme varmasti lisää nuoria.

Perusopetus ja varhaiskasvatus Kuulostaa hyvältä, että erityisopetukseen aiotaan panostaa ja koulunkäynninohjaajien määrää aiotaan lisätä tarvittaessa. Resurssi nuorisotyöntekijöiden toiminta on koettu osittain toimivaksi. Tämä toiminta tarvitsisi kuitenkin lisää näkyvyyttä ja sitä tulisi lisätä enemmän ja enemmän koulun arkeen. Oppivelvollisuuden laajentamisen myötä nivelvaiheen opintoohjaukseen tulisi panostaa entistä enemmän. Jokaiselle nuorelle tulisi antaa mahdollisuus löytää oma kutsumuksensa. Nivelvaiheessa tapahtuva ohjaus on aina merkittävää. On positiivista kuulla, että lasten, nuorten sekä työntekijöiden hyvinvointiin ja yksilölliseen kohtaamiseen panostetaan muun muassa erilaisten koulutusten myötä (mm. Lapset puheeksi, JOPO ja työhyvinvointi/ohjaus).

Nuorisovaltuuston lausunto kaupunkikehityslautakunnan talousarviosta 2023

Koulukeskukset, tilat, rakennukset ja investoinnit Nuorisovaltuusto on iloinen, että Mikkelin kaupunki panostaa koulurakennuksiin. Investoinnit kouluihin, päiväkoteihin ja liikuntapaikkoihin ovat tärkeitä ja tekevät Mikkelistä myös houkuttelevan paikan uusille asukkaille. Nuorisovaltuuston mielestä on myös hienoa, että kaupungilla on tavoitteena ja haluaa kehittää esteettömyyttä kaupungissa, jotta erilaiset toiminnot ovat saavutettavissa kaikille ikäryhmille. Myös uusiutuvan energian käyttö ja ekoloogiset arvot ovat nuorisovaltuuston mielestä tärkeitä asioita. On hienoa, että kaupunki käyttää ja hyödyntää opiskelijoita ja opinnäytetöitä kaupungin suunnittelussa. Nuoret opiskelijat voivat tuoda uutta ja arvokasta näkökulmaa kaupungin kehittämisessä.

Paikalliskulttuuri On hienoa, että kaupunki haluaa panostaa ja kehittää Mikkelin alueen paikalliskulttuuria (Naisvuori, Kenkävero, jne.) ja tuoda sitä vahvasti esille kaupunkikuvassa. Tämä ilahduttaa niin kaupungin omaa väestöä kuin myös matkailijoita muilta paikkakunnilta

Suomenniemen aluejohtokunta

13.10.2022 § 77

Suomenniemen aluejohtokunta esittää lausuntonaan kaupunkikehityslautakunnan talousarvioesityksestä seuraavaa:

Suomenniemen aluejohtokunta pitää erittäin hyvänä ja tärkeänä asiana, että "Maaseudun nopeat tietoliikenneyhteydet, MENOT" -kohta säilytetään, vaikka viime vuoden arvio ei toteutunut. Suomenniemellä on toteutettu paikallisen valokuituhankkeen vaiheet 1 ja 2. Seuraavat, suunnitellut vaiheet 3 ja 4 tulevat toteutumaan, mutta viivästystä on aiheuttanut hankkeiden ELY:n rahoitusosuuden puuttuminen kuluvalta vuodelta. Näin ollen vaiheet 3 ja 4 siirtyvät toteuttaviksi vuoden 2023 aikana, mikäli ELY:n rahoituspäätös on myönteinen. Molempien vaiheiden toteuttamiseksi on jo tehty riittävästi liittymäsopimuksia. Suomenniemen aluejohtokunta esittää lausuntonaan aluejohtokuntien toimintamallin muutokseen liittyen seuraavaa: Aluejohtokunnat toteuttavat alueellaan lähidemokratiaa ja ovat osallistavan budjetoinnin käytännön toteuttajia. Toimintamallin muutoksessa on saatava säästöä byrokratiasta ja samalla turvattava riittävät resurssit, jotta aluejohtokunnat voivat edelleen tukea avustuksin alueensa yhdistyksiä ym. toimijoita. Aluejohtokunnilla tulee edelleen olla toimintamääräraha, jolla voidaan kehittää alueen toimintoja monipuolisesti alueen tarpeet huomioiden.

13.10.2022 § 78

Suomenniemen aluejohtokunta esittää lausuntonaan kasvatus- ja opetuslautakunnan talousarvioesityksestä seuraavaa:

Suomenniemen aluejohtokunta haluaa edelleen tuoda esiin Suomenniemen koulun mahdollisen lakkauttamisen aiheuttamat käytännön ongelmat oppilaille ja heidän perheilleen mm. koulumatkoihin ja koulupäivien pitenemiseen liittyen. Mahdollinen koulun lakkauttaminen aiheuttaa myös kerrannaisvaikutuksia kuten kiinteistöjen arvon laskua, Suomenniemen veto- ja pitovoiman heikkenemistä, harrastustoiminnan vaikeutumista, työpaikkojen vähenemistä sekä varhaiskasvatuksen sisäliikuntatilan uudelleen järjestelyyn.

Suomenniemen aluejohtokunnan laatiman strategian tavoitteena on mm. palvelujen säilyminen, asukasmäärä ja sen lisääminen sekä hyvinvoinnin turvaaminen. Mahdollinen koulun lakkauttaminen ei ole aluejohtokunnan laatiman strategian mukainen. Useista pyynnöistä huolimatta aluejohtokunnalla tai kuulemistilaisuuksissa ei ole ollut saatavana luotettavia laskelmia Suomenniemen koulun mahdollisen lakkauttamisen tuomista säästöistä. Koulukuljetusten osalta esitetyt laskelmat ovat kuljetusaikojen ja kustannusten osalta virheellisiä. Suomenniemen koulun lakkauttamisella päästäisiin annettuun talousarvioraamiin, mutta säästövaikutus Mikkelin oppilaskohtaisiin kustannuksiin olisi vain noin 0,2 %. Lakkauttamista ei tämän vuoksi voi pitää välttämättömänä perusopetuksen yksikkökustannusten näkökulmasta.

Suomenniemen koulun toiminnan jatkamiseksi tammikuusta 2023 alkaen tarvitaan lisärahoitusta annettuun talousarvioraamiin nähden. Lisärahoituksen määrä riippuu valitusta toimintamuodosta, joka on ratkaistava talousarviokäsittelyn 2023 aikana. Päätöksenteossa on saatava Suomenniemelle tilanne, ettei esitys koulun lakkauttamisesta ole esillä vuosittain. Lisäksi on hyväksyttävä, että koulu on pieni - tilaa on enintään 40 oppilaalle. Suomenniemen koulu on pitäjän ainoa koulu, kyse ei ns. kyläkoulusta.

13.10.2022 § 79

Suomenniemen aluejohtokunta esittää lausuntonaan hyvinvoinnin ja osallisuuden lautakunnan talousarvioesityksestä seuraavaa:

Suomenniemen aluejohtokunta esittää, että lautakunnan päätös kirjaston säilyttämisestä on Suomenniemen kannalta hyvä ja merkittävä asia. Suomenniemen aluejohtokunta luottaa, että esitetty säästö toteutuu kirjastotoimissa muutoinkin. Suomenniemen aluejohtokunnan laatiman strategian tavoitteena on mm. palvelujen säilyminen ja hyvinvoinnin turvaaminen. Kirjastopalvelut jäävät monen asukkaan tavoittamattomiin, jos kirjasto lakkautetaan. Korvaavaa palvelua ei Suomenniemelle tulla saamaan. Kirjaston lakkauttamisesityksistä tulee luopua ja sen sijaan vahvistaa ja kehittää kirjaston käyttöä mm. matalan kynnyksen kohtaamispaikkana. Kirjastolla on käytössään hyvät, vasta kunnostetut tilat suojellussa, kulttuurihistoriallisesti merkittävässä rakennuksessa.

Vapaa-ajan asukkaiden näkökulmasta paikkakunnalla viihtymiseen vaikuttaa merkittävästi sen tarjoamat palvelut, kuten kirjasto ja sen tarjoamat monipuoliset palvelut (lainattava ja luettava aineisto, etätyöpiste valokuituyhteydellä, kokous- ja neuvottelutilat, nuorisotila, Mikkelin kaupungin asiointipiste ja kyläpyörien vuokraustoiminta). ”Onko Mikkelin kaupungilla aidosti varaa ottaa se riski, että vapaa- ajanasukkaat siirtyvät sinne, missä palveluja on vielä tarjolla?” kuten eräs suomenniemeläinen vapaa-ajanasukas on todennut. Päätöksenteossa on saatava Suomenniemelle tilanne, ettei esitys kirjaston lakkauttamisesta ole esillä vuosittain.

Haukivuoren aluejohtokunta

4.10.2022 § 37

Haukivuoren aluejohtokunnan lausunto kaupunkikehityslautakunnan talousarvioesityksestä

Lautakunnan esitys aluejohtokuntien toiminnan muuttamisesta on selkokielellä lähidemokratian lopettamiseen tai ainakin osallistumisen vähentämiseen tähtäävä toimenpide, joten Haukivuoren aluejohtokunta vastustaa esitystä pienentää aluejohtokuntatoiminnan määrärahaa 110 000 €. Mitään uutta toimintamallia ei ole edes esitetty, joten sellaisen yksityiskohdista ei voi lausua mitään.

Aluejohtokunnalla on tärkeä tehtävä pienellä paikkakunnalla: se pystyy vastaanottamaan ja suodattamaan paikkakuntalaisten huolet ja saa vastattua niihin ilman ylimääräistä byrokratiaa ja välikäsiä - usein jopa talkoovoimin! Olisiko todellista säästöä se, että Mikkelin kaupungin virkamiehet tai kaupunginvaltuusto alkaisi vastaila ympäristöpitäjien ihmisille ja hoidella heidän käytännön huoliaan ja valituksiaan? Niitä on lukuisia yksityiskohtia ja pieniä asioita, jotka olennaisesti vaikuttavat ihmisten arkeen ja viihtyvyyteen ja jopa turvallisuuteenkin. Esimerkkinä vaikkapa koululaisten ja vanhusten liikuntamahdollisuuksien parantamisen hyväksi paikallistasolla tehdyt toimenpiteet. Erityisen makaaberilta aluejohtokuntien lopettaminen säästöihin vetoamalla tuntuu nyt, kun Haukivuoren ja Mikkelin maalaiskunnan aluejohtokunnat juuri saivat estettyä kauniiden kylä- ja järvimaisemien pilaavien ja asukkaiden jyrkästi vastustamien meluaitojen rakentamisen junaradan ympärille Hirolassa, Kalvitsassa ja Haukivuorella. Näiden rakentamisen Mikkelin kaupunki oli jo hyväksynyt muun radanparannussuunnitelman osana ja Mikkelin kaupungin maksuosuus olisi ollut luokkaa 1 miljoona €! Tällä säästöllähän aluejohtokuntia voisi pyörittää vuosia eteenpäin! Millä tavoin vastaisuudessa paikallisten olosuhteiden tuntemus ja asukkaiden mielipiteet otetaan huomioon, mikäli juuri opittu kohtuullisen hyvin toimiva järjestelmä lakkautetaan? Ylipäätään asukkaita pitäisi kannustaa huolehtimaan omasta elinympäristöstään ja miettimään parannuksia kotipaikkakuntansa asioihin. On

todistettu, miten se, että huomaa voivansa aidosti vaikuttaa muutoksiin, luo tarpeellista yhteishenkeä ja lisää asukkaiden viihtyvyyttä. Parhaiten se onnistuu turhaa byrokratiaa ja ylimääräisiä välikäsiä välttämällä, suoralla yhteydellä aikaansaaviin tahoihin. Esimerkiksi Haukivuoren aluejohtokunta on onnistunut luomaan hyvät välit Väylävirastoon, ja pystyy nyt hoitamaan suoraan asioita heidän kanssaan; tästä esimerkkinä Kyyveden rantaviivan luonnosta huolehtiminen valtion maalla asemakylän kohdalla. Haukivuoren aluejohtokunnan tekemä työ on lisännyt alueen vetovoimaa lukuisien hankkeiden, esimerkiksi sataman, torin ja ulkoilupaikkojen ym. kunnostustöiden, kautta. Mikkelin kaupungin tulee jatkossakin panostaa alueelliseen kehitykseen pitkäjänteisesti, mikä tuo elinvoimaa koko kaupunkiin.

4.10.2022 § 38

Haukivuoren aluejohtokunnan lausunto kasvatus- ja opetuslautakunnan talousarvioesityksestä

Haukivuoren aluejohtokunta vastustaa koulujen supistamista Mikkelin reuna-alueilla. Esitetty Suomenniemen koulun lakkauttaminen aiheuttaa seudun elinvoimalle erittäin suuren takaiskun, jota ei päätöksen myötä enää saa takaisin.

4.10.2022 § 39

Haukivuoren aluejohtokunnan lausunto hyvinvoinnin ja osallisuuden lautakunnan talousarvioesityksestä

Haukivuoren aluejohtokunta vastustaa kansalaisopistoon ja kirjastoon kohdistuvia supistamisia. Kirjasto ja kansalaisopisto ovat yhdessä vapaan sivistystyön kivijalka, jota ei pidä murentaa. Kirjastot ja kansalaisopiston toiminnat ovat kaupunkilaisten hyvinvointiin suuresti vaikuttavia tahoja, jotka korostuvat erityisesti kaupungin reuna-alueilla. Näin ollen suunnitellut supistustoimet kohdistuvat epätasa-arvoisesti kaupunkilaisten kesken, eikä tätä tule hyväksyä.

Anttolan aluejohtokunta

13.10.2022 § 39

Anttolan aluejohtokunta antaa kaupunkikehityslautakunnan talousarvioesityksestä seuraavan lausunnon:

Anttolan aluejohtokunta ei kannata vuoden 2023 talousarvioesityksessä tasapainottamistoimenpiteenä esitettyä aluejohtokuntien 110 000 euron säästöä toimintamallin muutoksella. Viimeisen vuoden aikana aluejohtokuntien roolia aluekehittämisessä on lisätty mm. osallistuvan investoinnin pilotoinnin alueellisten hankkeiden kartoittamisessa ja alueellisten testamenttivarojen osallistuvan budjetoinnin viestinnässä toimijoille ja käyttökohteiden organisoinnissa. Esitetty 110 000 euron leikkaus ei merkitse aluejohtokuntien toimintamallin muutosta, vaan niiden lakkautusta kaupungin päätöksentekojärjestelmästä. Anttolan aluejohtokunta esittää, että aluejohtokuntatoiminta jatkuu nyky muodossaan. Mikkelin visio on ”Mahdollisuuksien Mikkelin – Puhtaan veden pääkaupunki”. Anttolan aluejohtokunta pitää tärkeänä, että Vesilaitoksen investointiohjelmassa olevan Anttolan siirtolinjan yleissuunnittelu käynnistyy vuonna 2023 ja myös toteutus mahdollisimman pian.

13.10.2022 § 40

Anttolan aluejohtokunta antaa kasvat- ja opetuslautakunnan talousarvioesityksestä seuraavan lausunnon:

Anttolan aluejohtokunta pitää tärkeänä, että entisissä kuntataajamissa säilyy lähikoulut, koska ne ovat merkittävä elinvoimatekijä. Kasvat- ja opetuslautakunnan talousarvioesityksessä esitetään talouden tasapainottamistoimenpiteenä Suomenniemen koulun lakkauttamista. Anttolan aluejohtokunta esittää, että Suomenniemelle jäisi edes ns. pienten koulu käsittäen 1.-3. tai 1.-4. luokat, jotta koululaisten koulumatkat eivät venyisi heti ensimmäisestä vuodesta lähtien pitkiksi ja rasittaviksi. Anttolan aluejohtokunta ehdottaa, että lähdetään kehittämään Anttolan yhtenäiskoululle Luonto- ja liikuntakoulu -statusta. Kasvat- ja opetuslautakunnan strategiakorttien yhtenä arviointikohteena on ”Hyödynnetään toiminnassa läpileikkaavasti kulttuuri, taide, luovat keinot ja liikunta sekä alueen rikas historia ja kulttuuriperintö”. Nuorten liikkumiseen ja luontoon tutustumiseen tulisi kiinnittää huomiota jo peruskoulun ensimmäisistä luokista lähtien. Anttolan yhtenäiskoulussa on erinomaiset mahdollisuudet liikunnan ja luonnon yhdistämiseen, mitä voisi vahvistaa erilaisilla paikallisilla kehittämistoimilla.

13.10.2022 § 41

Anttolan aluejohtokunta antaa hyvinvoinnin ja osallisuuden lautakunnan talousarvioesityksestä seuraavan lausunnon:

Anttolan aluejohtokunta pitää tärkeänä, että aluejohtokuntaa kuullaan ennen kuin alueen palvelurakenteeseen tehdään muutoksia. Hyvinvoinnin ja osallisuuden lautakunnan talousarvioesityksessä todetaan, että Anttolan nuorisotilasta luovutaan. Todellisuudessa toiminta loppui nuorisotilassa jo 28.9.2022. Tuolloin nuorisohjaaja jakoi asiasta some-päivityksen Anttolan ryhmiin. Muuta tietoa nuoristoiminnan organisoinnista ei ole ollut esillä. Anttolan aluejohtokunta esittää, että nuorisotyö jatkuu Anttolassa siitä huolimatta, että nykyisestä huonokuntoisesta nuorisotilasta on luovuttu. Pyritään löytämään korvaavat tilat nuorisotyölle. Hyvinvoinnin ja osallisuuden lautakunnan talousarvioesityksessä säästötoimenpiteenä esitetään Anttolantien pururadalta valojen poistoa ja Parkkilan kentältä valojen poistoa. Anttolan aluejohtokunta esittää, että kaupunki olisi yhteydessä paikalliseen Parkkilan nuorisoseuraan ja kysyisi yhdistyksen kiinnostusta valojen ylläpitoon ennen niiden poistoa.

Mikkelin pitäjän aluejohtokunta

11.10.2022 § 22

Mikkelin pitäjän aluejohtokunnan lausunto kaupunkikehityslautakunnan talousarvioesityksestä 2023

Mikkelin pitäjän aluejohtokunta lausuntoaan toteaa, että kaupunkiympäristölautakunnan alaisen toiminnan tulee ylläpitää ja kehittää huolimatta kaupungin taloustilanteesta Mikkelin pitäjän aluejohtokunnan toiminta-alueen asukkaille palveluja, hyvinvointia ja elinvoimaa sekä turvata elinkeinoelämän toimintaedellytykset. Aluejohtokunta muistuttaa, että Mikkelin kaupungin nykyinen aluejohtokuntatoiminta omalta osaltaan elävöittää, osallistaa ja luo erityisesti toimintaedellytyksiä keskusta-alueen ulkopuolelle. Aluejohtokunnat tuovat olemassaolollaan asiantuntijuutta toimialueiltaan ja toimivat linkkinä myös kaupungin suuntaan. Aluejohtokuntatoiminnasta ja aluejohtokuntien toiminta-alueiden palveluista säästäminen on lyhytnäköistä ja aiheuttaa paljon negatiivisia välillisiä vaikutuksia. Lisäksi lakkauttamisesta saatavia säästöjä voidaan pitää kokonaisuuden kannalta olemattomina. Aluejohtokunnat

ovat yksi kaupungin elinvoimaisuuden ylläpitäjä ja sillä on myös kehittyminen- ja kehittämispotentiaalia. Mikkelin on ennen kaikkea maaseutukaupunki, joka tarvitsee myös eläviä maaseututaajamia ja haja-asutusalueita. Aluejohtokuntatoimintaa tulisi ennen kaikkea vahvistaa ja käyttää kaupungin elinvoimaisuuden kehittämisessä.

11.10.2022 § 23

Mikkelin pitäjän aluejohtokunnan lausunto kasvatus- ja opetuslautakunnan talousarvioesityksestä 2023

Mikkelin pitäjän aluejohtokunta lausuntonaan toteaa, että kasvatus- ja opetuslautakunnan alaisen toiminnan tulee ylläpitää ja kehittää Mikkelin pitäjän aluejohtokunnan toiminta-alueen asukkaille palveluja, hyvinvointia ja elinvoimaa. Varhaiskasvatukseen ja opetukseen panostaminen on sijoitus kaupungin tulevaisuuteen. Aluejohtokunta tähdentää koulumatkojen järkevän ja oikeasuhtaisen suunnittelun ja toteuttamisen tärkeyttä perheiden arjen ja kaupungin talouden näkökulmista. Haja-asutusalueiden asukkaita palveleva varhaiskasvatus ja perusopetus ovat kaupungin tärkeitä veto- ja pitovoimatekijöitä, joihin taloustilanteesta huolimatta kaupungin tulisi panostaa.

11.10.2022 § 24

Mikkelin pitäjän aluejohtokunnan lausunto hyvinvoinnin ja osallisuuden lautakunnan talousarvioesityksestä 2023

Mikkelin pitäjän aluejohtokunta lausuntonaan toteaa, että hyvinvoinnin ja osallisuuden lautakunnan alaisen toiminnan tulee ylläpitää ja kehittää Mikkelin pitäjän aluejohtokunnan toiminta-alueen asukkaille palveluja, hyvinvointia ja elinvoimaa. Aluejohtokunta tähdentää kulttuuri-, liikunta- ja nuorisopalvelujen merkitystä Mikkelin pitäjän alueen asukkaiden palveluiden saatavuudesta ja kehittämisestä, kuten esimerkiksi haja-asutusalueiden lähiliikuntapaikat sekä Rantakylän ja Otavan taajamien palvelutaso. Hyvinvoinnin ja osallisuuden lautakunnan alainen toiminta on keskeisimpiä ennalta ehkäiseviä ja hyvinvointia sekä liikunta- ja kulttuurielämyksiä mahdollistavaa toimintaa. Laadukkaiden ja monipuolisten hyvinvointi- ja kulttuuripalvelujen tarjoaminen erityisesti lapsille, nuorille ja ikäihmisille on hyvinvointia ja kansanterveyttä parantavaa kunnan peruspalvelua. Aluejohtokunta pitää Otavan kirjastopalvelujen lakkauttamista perusteettomana ja lakkauttamisesta saatavia säästöjä kokonaisuuden kannalta olemattomina. Aluejohtokunta katsoo, että palvelujen alasajamisen ja lakkauttamisen sijaan tulisi kiinnittää huomiota kehittämiseen ja digitalisaation tuomiin mahdollisuuksiin palvelutuotannossa.

Ristiinan aluejohtokunta

29.9.2022 § 24

Ristiinan aluejohtokunta antaa kaupunkikehityslautakunnan talousarvioesityksestä seuraavan lausunnon:

”Ristiinan aluejohtokunta on seurannut huolestuneena aluejohtokuntien tulevaisuudesta käytyä keskustelua. Vuoden 2023 talousarvion lähtökohtiin ja tasapainottamistoimiin on kirjattu aluejohtokuntien osalle 110 000 euron säästö. Säästö ajatellaan saavutettavan ” Aluejohtokuntien toimintamallin muutoksella”, joka parhaimminkin toteutettuna on heikennys nyt käytössä olevaan viralliseen, ja kaupungin päätöksentekojärjestelmään kytkeytyvään, toimintatapaan. Ristiinan aluejohtokunta esittää, että aluejohtokuntatoiminta jatkuu nyky muodossaan. Mikkelin kaupungin Asumisen ja toimintaympäristön

palvelualueen investointiohjelma vuodelle 2023 sisältää Ristiinaan kohdentuvia yhdyskunta- ja palvelurakenteen kehittämiskohteita. Tulevan vuoden talousarviossa rahoitusta osoitettaisiin Ristiinan päiväkodin uudisrakennukseen ja kalustamiseen, Ristiinan yhtenäiskoulun ilmanvaihdon tasapainotukseen, Ristiinan Kallioniemen huvilan peruskorjaukseen, Ristiinan urheilukentän huoltorakennuksen lisäosaan/varastotilaan, Sotakoulun remontin jatkorahoitukseen, Uikkalan kävelysiltaan sekä Ristiinan jätevesipuhdistamoon ja hankesuunnitelmaan. Lisäksi vuodelle 2024 ajoitettuina ovat Pökkäänlahden koti- ja vierassatama sekä Ristiinan tekonurmi. Latureitin jatko ja valaistus Ristiinassa on ajoitettu taloussuunnitelmassa vieläkin myöhemmälle. Ristiinan aluejohtokunta antaa täyden tukensa paikkakunnalle suunniteltujen kohteiden toteuttamiselle. Aluejohtokunta kiinnittää huomiota rakennettavan päiväkodin liikennejärjestelyjen turvallisuuteen. Ristiinan uuden päiväkodin rakentamisen rahoitusta päätettäessä Ristiinan aluejohtokunta pitää tärkeänä, että valinnassa huomioidaan toiminnallisesti järkevä ratkaisu ja joka mahdollistaa pitkäaikaisen käytön. Lisäksi pidetään tärkeänä, että myös asiantuntijoiden tekemä pisteytys pohjapiirustuksia katsottaessa otetaan huomioon.”

29.9.2022 § 25

Ristiinan aluejohtokunta antaa kasvatus- ja opetuslautakunnan talousarvioesityksestä seuraavan lausunnon:

”Aluejohtokunta pitää erittäin tärkeänä sivistyspalveluiden merkitystä kaupungin kehittämisessä sen vuoksi, että Etelä-Savon hyvinvointialueen aloittaessa vuoden 2023 alussa varhaiskasvatus- ja opetusala on selvästi kaupungin laajin hallinnonala. Varhaiskasvatuksen ja perusopetuksen palvelut tulee olla helposti saavutettavissa koko kaupungin alueella. Nuorisotilat ja kirjasto ovat siirtyneet Ristiinan yhtenäiskoulun tiloihin. Menettely on toimiva ja mahdollistaa paikallisten sivistyspalveluiden kokoamisen yhteisen katon alle. Avoimen varhaiskasvatuksen supistamisen myötä tulee paineita perustaa uusia ryhmiä, kun vanhemmat hakevat lapsilleen varhaiskasvatuspaikkaa. Kaavailtu säästö kääntyykin menoiksi. Tarvitaan tilat, työntekijöitä ja tarvikkeitakin. Nykyisiin avoimen ryhmien tiloihin ei ole mahdollista sijoittaa uusia ryhmiä. Yhdessä on sisäilmaongelmia, yksi toimii aula /eteistiloissa, yhdessä on vain yksi iso huone ja yksi toimii väestönsuojassa.”

29.9.2022 § 26

Ristiinan aluejohtokunta antaa hyvinvoinnin ja osallisuuden lautakunnan talousarvioesityksestä seuraavan lausunnon:

”Ristiinan aluejohtokunta pitää tärkeänä kirjaston, nuorisopalveluiden, liikuntapalveluiden, kansalaisopiston ja yleisten kulttuuripalveluiden helppoa saavutettavuutta sekä niiden ulottamista koko kaupungin alueelle. Lautakunnan tavoitteistossa korostetaan eri toimijoiden yhteistyötä, paikallisuuden merkitystä ja myös Mikkelin mainekuvan parantamista viihtyisänä asuin- ja kulttuurikaupunkina. Aluejohtokunta osallistuu mielellään näiden tavoitteiden toteuttamiseen voimavarojensa mukaan. Kuitenkin Mikkelin vetovoiman rakentuminen voi toteutua vain eri lautakuntien palveluiden yhteisenä ponnistuksena, ei yksinomaan hyvinvoinnin ja osallisuuden lautakunnan toimin. Vetovoimaa edistävät toimiva elinkeinopolitiikka ja maan käytön suunnittelu, onnistunut taloudenpito sekä myönteinen ja tulevaisuuteen uskova mielikuva kaupungista. Vetovoimasta kertoo mm. väestökehitys ja suorimmin työvoiman ja opiskelijoiden hakeutuminen paikkakunnan yrityksiin ja oppilaitoksiin. Tässä on parantamista. Hyvinvointialueen aloittaessa 2023 ovat ennalta ehkäisevän toiminnan vastuut isolta osin lautakunnan edustamissa palveluissa. Yhteistyö hyvinvointialueen kanssa kulttuurin hyvinvointivaikutusten edistämiseksi tukee merkittävästi tätä tavoitetta.

Samoin lähiliikuntapaikkojen kehittäminen ja erimuotoiset ulkoilureitit ovat tässä pyrkimyksessä välttämättömiä. Liikunta- ja harrastusmahdollisuuksien tarjoaminen eri-ikäisille väestöryhmille on tärkeää. Aluejohtokunta pitää valitettavana patu-prosessin yhteydessä suunnitellun Pelloksen hiihtoreitin sulkemista. Aluejohtokunta esittää, että haja-asutus alueiden lähiliikuntapaikat tulee säilyttää. Osallistuvan budjetoinnin käytön lisääminen on tavoiteltavaa. Kuitenkin aluejohtokunta kummeksuu asian toimeenpanoa, mikäli johtokuntien asemaan suunnitellut supistukset toteutuvat. Mikkelin Kulttuurin Unelmavuoden 2022 aikana hyväksi koettuja ja havaittuja konsepteja ja käytänteitä toivotaan hyödynnettävän myös jatkossa. Samalla varmistettaisiin myös, että tarjonnasta hyötyvät myös kaupunki keskusta alueen ulkopuoliset alueet.”